

ЕКОНОМІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА СУЧАСНОГО КОНТРАФАКТУ

Ткачов М.М.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

Сучасне інформаційне і технологічне суспільство основним фактором розвитку заявляє вже не стільки накопичення матеріальних благ, скільки - знань, досвіду, вмінь, інтелектуального потенціалу. Все це виражається в категорії «людський капітал». У розвинених суспільствах «людський капітал» складає сьогодні 2/3 національного багатства. У США він досягає 76 %, у Західній Європі - 74%. В Україні частка «людського капіталу» становить тільки чверть потенціалу країни. У технологічному конкурентному виробництві інтелектуальна власність є однією з найбільш важливих складових частин активів багатьох підприємств. Досить часто зустрічаються випадки, коли вартість інтелектуальної власності компанії перевершує вартість всіх її матеріальних активів. Тому не випадково, що саме інтелектуальна власність є сьогодні предметом посягань з боку недобросовісних конкурентів.

Для сучасної економіки характерна ситуація, коли великі обсяги товарів виготовляються виробниками незаконним способом, з використанням чужих торгових марок і фірмових найменувань. Ведення бізнесу під чужим ім'ям - дуже вигідне з комерційної точки зору захід. Користуючись тим, що всесвітньо відомі виробники спортивних товарів, парфумів, косметики та парфумерії, одягу та взуття, запасних частин до автомобілів, медикаментів, продуктів харчування, напоїв, годин і маси інших товарів вклали в свої бренди величезні фінансові кошти та інтелектуальні ресурси, зробили їх пізнаваними і престижними, пірати безсоромно копіюють і поширюють підроблені продукти, витягуючи злочинні доходи.

Сучасний стан контрафакції різних видів продукції набуває все більш масового характеру. Обсяг контрафакту в окремих сферах підприємницької діяльності порівняльний з обсягами легального виробництва, а нерідко і перевищує його. Місткість світового ринку контрафактної продукції, за даними Організації економічного співробітництва та розвитку, становить близько 650 млрд. доларів. При цьому спостерігається тенденція стійкого і істотного зростання обороту підробленої продукції: обсяг світового ринку контрафактної продукції до 2015 може досягти 1,5 трлн дол. У результаті в тіньовому обігу залишаються грошові кошти, співмірні з вартістю офіційно визначеного валового національного продукту, завдається суттєва шкода українському бізнесу, створюється загроза життю і здоров'ю громадян і т.п. Економічні та соціальні збитки при цьому виявляються величезними і важко піддаються обчисленню. Сформоване положення загрожує міжнародному престижу України, заважає її вступу в міжнародне економічне співтовариство. За даними аналітиків щорічні втрати компаній - виробників через шахрайство в галузі прав інтелектуальної власності оцінюються в сотні мільярдів доларів.